

ВІНОК ШАНИ УЛАСУ САМЧУКУ

"ЦАРИЦЯ ВОЛИНСЬКИХ СІЛ" - СВОЄМУ ВИДАТНОМУ СИНОВІ

На Україні є багато міст і сіл, які стали центрами національної культури, науки, просвітництва і духовності. Визнання їх такими пов'язано з іменами видатних людей. У нас на Рівненщині таким місцем є село Дермань, яке стало колицкою, благодатним ґрунтом для творчого злету багатьох наших земляків, відомих не лише в Україні, а й у світі. Одним із них є Улас Самчук - геніальний прозаїк, світоч української культури, великий вигнанець і патріот. Вийшовши з селянської дерманської родини, досягнувши висот і ставши на повен зріст поруч з найвідомішими мислителями людства, він не одцурався свого коріння, а прославив "свою Волинь святу" на увесь світ.

Минулої неділі в Дермані відбулися урочистості з нагоди 100-річчя від дня народження Уласа Самчука. У них взяли участь міністр культури і мистецтв України, народна артистка України Оксана Білозір, народні депутати України Во-

численна дерманська громада. Після покладання квітів до меморіальної дошки Уласу Самчуку поважні гості відвідали реконструйований музей видатного українського письменника, зробили пам'ятні записи у книзі відвідувачів та пожертвували кошти на розвиток музею. З оновленою експозицією музею гостей ознайомив його директор Федір Єфімчук.

Приїзд до села таких поважних гостей - непересічна подія, а тому дерманці намагалися поспілкуватися з ними, взяти автографи, сфотографуватися. Прямо на порозі музею була зімпровізована сцена, звідки гості виступали з промовами.

Вітаючи земляків, усіх присутніх з 100-річним ювілеєм Уласа Самчука, міністр культури України Оксана Білозір сказала:

- Ми знаходимося з вами на святій землі, кожен метр якої скроплений кров'ю борців за волю України. Ми знаємо про це і гордимось цим. Але знати і

никами свята, голова обласної держадміністрації Василь Червоний відзначив, що про Уласа Самчука майже 60 років ми не чули правди, як і не чули правди

про всіх патріотів України його покоління. Бо саме так, як У. Самчук, Т. Бульба-Боровець, К. Місевич, К. Савур і сотні тисяч, мільйони патріотів України були кісткою в горлі тим, хто

член Національної спілки письменників України, представник від Хмельницької АЕС Олександр Шустерук. Останній зачитав вітання від генерального директора ХАЕС М. Панащенка і подарував музею У. Самчука книгу "Енергія єднання", видану за кошти станції. У ній серед розповідей про видатних людей краю вміщено і розповідь про Уласа Самчука.

Бути гідними слави видатного земляка закликала і Світлана Ніколіна, в. о. голови РДА. Вона зазначила, що Дермань, який був для Уласа Самчука "центром центрів на планеті", дійсно має стати таким. Про збереження його матеріальних і духовних цінностей мають дбати і дерманці, і районна та обласна влада.

У актовому залі для учасників урочистості був великий святковий концерт за

ДОРОГАМИ УЛАСА САМЧУКА

Нещодавно члени наукового товариства Дерманської гімназії "Ерудит" побували у Тиллявці - селі на Тернопільщині, яке стало другою домівкою малого Уласа. Поїздка відбулася в рамках програми співробітництва Дерманського та Тиллявського музеїв письменника.

"Ерудитівці" провели для тиллявських школярів науково-практичну конференцію, приурочену до 100-річного ювілею Уласа Самчука. Із своїми науковими розвідками виступили учениці 9 кл. гімназії М. Бендюк та О. Вітрук, одинадцятикласниця О. Ковальчук. Власні твори зачитали учениці восьмого класу О. Августюк і Н. Лахман. Юні дослідники намагалися передати власне бачення образу видатного земляка, нав'язав любов'ю до рідного села, неповторністю його краси, яку свого часу так зворушливо описав митець у своїх творах. Гімназисти також ознайомились з матеріалами Тиллявського музею письменника.

Галина ПИЛИПЧУК, керівник наукового товариства "Ерудит", заступник директора з НМР Дерманської гімназії.

"ВЕРНУВСЬ ДОДОМУ НАШ ГОМЕР, СПІВЕЦЬ КРАСИ Й ЛЮДСЬКОЇ ПРАВДИ"

Так називався вечір, присвячений 100-річчю від

Володимир Яворівський та Микола Жулинський, голова ОДА Василь Червоний, голова обласної ради Роман Васишин, розпорядник спадщини Уласа Самчука подружжя Соколиків із Канади, представники органів влади та місцевого самоврядування, творчих організацій, релігійних конфесій, трудових колективів.

Представницьку делегацію на подвір'ї Дерманської гімназії з хлібом-сіллю зустрічали сільський голова Іван Сакал, учні гімназії,

гордитися цим подвигом в Україні. Сьогодні ми робимо перші кроки. Ми повертаємо у лоно нашої культури і в свої серця подвижника української нації Уласа Самчука. Доля з корінням вирвала його з цієї святої землі, але душа його завжди поверталася сюди. Він любив Україну, писав про неї, тому що вірив, що ми з вами здобудемо волю, свободу, незалежність. Вітаю вас з тим, що ви є нащадками великого генія української прози.

Виступаючи перед учас-

хотів будувати на Волині, в Україні, самостійну Росію, самостійні Німеччину, Польщу, Угорщину, Румунію за наш рахунок, тим, хто називав їх бандитами, злочинцями. Але народ знає, хто були справжніми бандитами і вбивцями. Про це видаються книги, спогляди очевидців. Улас Самчук першим написав правду про голодомор, репресії, підступи зайд і тим самим дав нащадкам розуміння сили єдності. Скориставшись його заповідями, народ об'єднався, вийшов на Майдан і здобув Україну під синьо-жовтими і помаранчевими прапорами.

Василь Червоний вів також мову про те, що прах Уласа Самчука має повернутися на батьківщину, в Дермань. Тут же має бути його музей, ще більший і краший. Саме про це вже є попередні домовленості із розпорядниками творчої спадщини письменника У. Самчука Ярославом та Оксаною Соколиків. Голова обласної адміністрації по-

обіцяв дерманцям, що вже цього року до села буде побудовано дорогу, а також що домагатиметься, аби в результаті адміністративної реформи Дермань став містечком, а Волинь, яка була розділена сталінським штучним адміністративним поділом, об'єдналася, щоб були відроджені древні українські топонімічні назви.

Гордиться своїм видатним земляком, вивчати його творчу спадщину, шанувати його пам'ять закликали присутніх народні депутати України Микола Жулинський, Володимир Яворівський, почесна голова світової федерації українських жіночих організацій Оксана Соколик. Пані Соколик подарувала музею нове видання "Волинь", яке вийшло 5-тисячним тиражем.

На святі також виступили владика Петро забороненої Білоруської АПЦ,

участю самодіяльних колективів району. Тут же голова ОДА В. Червоний провів спецпогашення конвертів з марками, випущеними до 100-річчя з дня народження письменника.

Людмила ВАСЮК.

На фото: 1 - хліб-сіль з рук юних дерманців отримують міністр культури України **О. Білозір** та голова ОДА **В. Червоний**;

2 - директор музею У. Самчука **Федір Сфімчук** ознайомлює канадського гостя **Ярослава Соколика** (ліворуч) з оновленою експозицією музею.

3 - запис у книзі для відвідувачів музею робить міністр культури та мистецтв України **Оксана Білозір**;

4 - ученицям Дерманської гімназії пощастило сфотографуватися із знатними гостями;

5 - виступає народний депутат України **Володимир Яворівський**;

6 - учасники свята;

7 - під час святкового концерту.

Фото автора.

дня народження У. Самчука, який відбувся минулої суботи у Дерманській гімназії. Аби вшанувати пам'ять, талант видатного земляка, сюди прийшли не лише місцеві жителі, а й мешканці сусідніх населених пунктів, приїхали уродженці Дерманя з різних куточків України.

Впродовж вечора його учасники розповідали про життєвий і творчий шлях У. Самчука, інсценізували фрагменти його життя, пов'язані з Дерманем, читали уривки з його творів, виконували українські танці, віршами, піснями славили волинського Гомера, рідний край, Україну. Зі сцени прозвучало чимало творів, написаних самими дерманцями. Зокрема, "Пісня про Дермань" П. М. Ковальчука, "Пісня про Україну" В. Ільїшевича на слова К. Рожко, вірш К. Рожко "Трояндами астерію твій путь, Уласе" та ін.

По особливому урочисто звучали у виконанні хору (кер. Д. І. Кравчук) релігійні, стрілецькі пісні, які знав Улас Самчук і писав про них у своїх творах. Не дивлячись на різний вік, професії, релігійно-конфесійну приналежність, учасників цього хорового колективу об'єднав любов до української пісні, прагнення донести до односельчан її красу і неловторність.

Увесь захід був пронизаний духом патріотизму, глибокої поваги і любові до геніального земляка, який мріяв банити свою батьківщину вільною, і завершальна частина свята стала підтвердженням того, що мрія У. Самчука збулася - на сцену вийшли хлопчик і дівчинка в українському вбранні, тримаючи в руках герб і прапор України - символи її незалежності і свободи.

Організатором вечора став місцевий осередок товариства "Просвіта" на чолі з Г. Г. Даньковською.

Вл. інф.

